

ANANSI. WORLD FICTION este un imprint al Editurii Trei

Anansi
CONTEMPORAN

ADANIA SHIBLI

Detaliu minor

Traducere din limba arabă și note de
Laura Sitaru

EDITORI:

Silviu Dragomir
Magdalena Mărculescu
Vasile Dem. Zamfirescu

**DIRECTOR EDITORIAL
ANANSI. WORLD FICTION:**

Bogdan-Alexandru Stănescu

REDACTARE:

Ruxandra Câmpeanu

DESIGN:

Andrei Gamaș

DIRECTOR PRODUCȚIE:

Cristian Claudiu Coban

DTP:

Gabriela Anghel

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SHIBLI, ADANIA

Detaliu minor / Adania Shibli ; trad. din lb. arabă și note de Laura
Sitaru. - București : Editura Trei, 2025
ISBN 978-606-40-2777-1

I. Sitaru, Laura (trad. ; note)

821.411.2

Titlul original: *Minor Detail*

Autor: Adania Shibli

Copyright © 2017 by Adania Shibli

Copyright © Editura Trei, 2025,
pentru traducerea în limba română

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-2777-1

Nimic nu părea să se miște... în afara mirajului. Întinderi necuprinse de deșert se prelungeau până-n cer tremurânde și se loveau de el în tăcere, iar lumina mușcătoare a soarelui amiezii aproape că ștergea liniile povârnișurilor pale de nisip. Nu se puteau distinge decât liniile domoale ale dealurilor arcuindu-se în coborâșuri și urcușuri, pietrele presărate din loc în loc și umbra firavă a trandafirilor sălbatici uscați. În afară de asta, nimic. Doar întinderea uriașă a deșertului Negev¹, deasupra căruia se instalase canicula lunii august.

Singurele semne de viață în acest ocean de nisip erau lătratul îndepărtat al câinilor și larma soldaților ocupați să-și instaleze tabăra. Aceste sunete îi ajungeau la urechi în vreme ce-și plimba privirea scrutând atent cu binoclul prveliștea din fața lui, cocoțat pe un povârniș. În ciuda luminii scânteietoare care-i afecta vederea, urmărea neabătut, cu multă concentrare, cărările înguste formate prin nisip, oprindu-se când și când asupra uneia dintre ele și ținându-o cu privirea ceva mai mult. În cele din urmă, a lăsat deoparte binoclul, l-a șters de sudoare și l-a așezat în

1. Zonă deșertică din sudul Israelului care se întinde pe o suprafață de aproximativ 13.000 km pătrați, continuându-se în partea de vest cu deșertul egiptean al Sinaiului.

gentuța specială. Apoi și-a croit drum prin aerul încins al amiezii, întorcându-se spre tabără.

Când ajunseseră în locul acela, dăduseră peste două barăci și ce mai rămăsese din pereții unei a treia, pe jumătate dărâmate. Era tot ce mai rămăsese după bombardamentul violent care lovise locul la începutul războiului. Acum însă, lângă cele două barăci, fuseseră ridicate două corturi, unul al conducerii și un cort pentru popotă. În tabără se băteau țărugi și se ridicau drugi de fier pentru alte trei corturi, care să-i adăpostească pe soldați. Adjunctul lui, sergentul-major, l-a informat, venind să-l întâmpine la întoarcerea în tabără, că isprăviseră de curățat zona de pietre și că soldații lucrau acum la șanțurile de apărare. Toate pregătirile trebuiau terminate până la căderea nopții, a răspuns el, apoi i-a cerut sergentului-major să-i anunțe pe comandanții de brigăzi, pe câțiva caporali și pe unii soldați mai experimentați să vină imediat în cortul de comandă pentru o întâlnire.

Lumina soarelui de amiază umplea deschizătura cortului, se strecura înăuntru și se prelungea pe nisip, dezvăluind numeroasele urme lăsate de picioarele soldaților. A luat cuvântul primul și a explicat că misiunea lor principală câtă vreme se vor afla aici va fi, pe lângă trasarea graniței de sud cu Egiptul¹ și împiedicarea transfugilor să se strecoare,

1. În urma conflictului din anul 1948 declanșat de reacția statelor arabe vecine la declarația unilaterală de independență și constituire a statului Israel din 14 mai 1948, a fost fixată granița între Israel și statele arabe vecine: Egipt, Liban, Siria și

perierea sectorului de sud-vest al Negevului și curățarea acestuia de arabii rămași aici. Căci existau informații de la surse din aviație care certificau existența unor mișcări în zonă, precum și prezența unor transfugi. De asemenea, vor avea de făcut ronduri de recunoaștere zilnice ca să descopere regiunea și să o cunoască îndeaproape. Misiunea ar putea dura ceva vreme, dar vor rămâne staționați aici până ce vor stabili securitatea deplină în această parte a Negevului. Totodată, vor avea de făcut exerciții zilnice și manevre militare cu soldații ca să-i antreneze în tehnicile de luptă specifice condițiilor de deșert și ca să-i ajute să se acomodeze cu acestea.

Oamenii îl ascultau urmărindu-l cum își mișca mâinile pe harta întinsă în fața lor și pe care tabăra lor devenise un punct mic și negru care abia se distingea în marele triunghi cenușiu. Și cum niciunul dintre ei nu a făcut niciun comentariu pe marginea a ceea ce le comunicase, în cort s-a așternut tăcerea preț de câteva clipe, timp în care el și-a tot plimbat privirea de la hartă la chipurile lor inexpresive, de pe care curgea transpirația și care se făcuseră strălucitoare în lumina ce se strecura prin deschizătura cortului. Și-a continuat discursul, atrăgându-le atenția că trebuie să fie severi cu soldații, mai ales cu cei nou înrolați în pluton, ca să se îngrijească de echipament și de uniformă; iar în cazul în care îi lipsește vreunui echipamentul sau

Transiordania. La 29 februarie 1949, după mai multe runde eșuate de negocieri, se semnează acordul care stabilește granița între Egipt și Israel, urmând în mare parte vechea frontieră dintre Egipt și Palestina otomană; excepția o constituie ceea ce va fi cunoscut de acum înainte ca Fâșia Gaza și care intră sub administrație egipteană.

uniforma, să fie înștiințat pe loc. Trebuie, de asemenea, să li se amintească să nu neglijeze igiena personală și să se radă în fiecare zi. Apoi, înainte să declare întâlnirea încheiată, s-a întors spre șofer, un sergent și doi caporali și le-a cerut să se pregătească să iasă împreună cu el în prima misiune de recunoaștere din regiune.

Înainte de misiune, a trecut pe la baraca ce urma să-i servească drept locuință și a început să-și mute lucrurile pe care le lăsase grămadă la intrare, ducându-le într-un colț al camerei. A luat apoi canistra de tablă care se afla printre celelalte lucruri și a vărsat din ea puțină apă într-un vas mic. A scos din valiză o cârpă ce-i servea de prosop, a înmuiat-o în apa din vas și și-a șters sudoarea de pe față. A înmuiat cârpa din nou în apă, apoi și-a scos cămașa și s-a șters la subsuori. Și-a pus din nou cămașa și, după ce s-a încheiat la toți nasturii, a spălat bine cârpa și a atârnat-o de unul dintre cuiele bătute în perete. A scos vasul afară, a aruncat apa murdară pe nisip, a intrat în cameră și l-a așezat lângă restul lucrurilor pe care le îngrămădisese în colț. A ieșit.

Șoferul se așezase pe locul de la volan, pe când ceilalți cărora le ceruse să-l însoțească stăteau lângă mașină. Când ajunse la ei, se urcă în spate, iar el se așază pe scaunul din față, lângă șofer. Acesta se îndreptă de spate, după care întinse mâna spre cheie și porni motorul, al cărui huriu zgomotos umplu spațiul.

Au pornit spre vest, croindu-și drum printre povârnișurile de un galben pal care se înălțau în toate direcțiile și lăsând în urma lor nori groși de nisip care țâșneau de

sub roți și se ridicau în aer, acoperind cu totul peisajul în spatele mașinii. Nisipul ajungea și la pasagerii din spate, care încercau să se ferească închizând ochii și gura. Norii de praf de felurite forme nu păreau să se aștearnă la loc decât după ce mașina dispărea cu totul, odată cu zgomotul motorului. Numai atunci se așeza nisipul la loc peste povârniș, mai subțiat în locul în care roțile mașinii își lăsaseră în urmă cele două dăre paralele. Au ajuns la linia de armistițiu cu Egiptul și au inspectat granița fără să constate vreo încercare de străpungere a acesteia. Și cum soarele se apropia de linia orizontului, iar ei erau biruiți de căldură și praf, ordonă șoferului să se întoarcă în tabără. Nu întâlniseră nicio ființă în acest prim tur de recunoaștere, în ciuda rapoartelor pe care le primiseră despre existența unor mișcări în zonă.

Au ajuns în tabără înainte de lăsarea întunericului, deși spre răsărit albastrul cerului aproape că fusese înghițit deja de noapte, lăsând să se întrezărească strălucirea palidă a câtorva stele. Pregătirile nu se terminaseră încă. I-a anunțat, când a coborât din mașină, că totul trebuia să fie gata înainte de masa de seară. Soldații au început să lucreze cu mai multă însuflețire, iar umbrele lor au început să se învârtă peste tot mai repede și cu mai multă sânguință decât înainte. S-a îndreptat spre baraca lui cufundată în beznă. S-a oprit în mijlocul încăperii câteva clipe înainte să se îndrepte spre ușă și să o deschidă larg ca să mai domolească nițel întunericul din cameră. A luat de pe perete prosopul, acum complet uscat, și l-a udat cu puțină apă

pe care a turnat-o direct din canistra de tablă. Și-a șters transpirația și praful de pe față și mâini. S-a aplecat din nou peste lucrurile sale, de unde a luat o lampă. I-a scos sticla și a pus-o pe masă fără să-i aprindă însă fitilul. A ieșit din baracă. Deși nu zăbovise înăuntru decât câteva minute, cerul se umpluse între timp de stele, iar întunericul se lăsase peste tot ca și cum noaptea ar fi coborât dintr-odată. Umbrele soldaților își regăsiseră lentoarea, iar vocile lor se ridicau în noaptea de kohol luminată ici și colo de licărirea feștilor aprinse în corturi.

A început să se plimbe prin tabără ca să inspecteze lucrările și mai cu seamă operațiunea de refacere a tranșeelor și a zonelor de antrenament. Părea că totul este cum trebuie, cu excepția faptului că era trecut de opt și că, de regulă, la această oră se adunau ca să mănânce împreună de seară. Dar nu a trecut prea mult și s-au îndreptat toți către cortul care servea drept popotă ca să se înșire la mesele lungi. După cină s-a dus direct la el în baracă, ajutat de lumina lunii pline și a stelelor risipite peste linia întunecată a orizontului. S-a pregătit de somn, după care a stins lampa și s-a trântit în pat, împingând departe pătura. Căldura care pusese stăpânire pe cameră era încă puternică. Cu toate acestea, a adormit imediat. Fusesse o zi lungă și grea pentru toți: 9 august 1949.

A fost trezit din somn de senzația că-i urcă ceva pe picior. A deschis ochii în întunericul din cameră. Era foarte

cald, iar trupul îi era learcă de transpirație. Simțea cum urcă ceva pe cracul pantalonului și apoi se oprește. Liniștea nopții continua să umple spațiul, întreruptă la răstimpuri de zgomotul ușor făcut de mișcarea soldaților însărcinați cu paza taberei, de vântul care înfoia corturile, de lătratul îndepărtat al unui câine sau, poate, de răgetul vreunei cămile. După câteva clipe în care a rămas încremenit, s-a ridicat brusc în capul oaselor. Vietatea s-a mișcat din nou, așa că el a încremenit iarăși, îndreptându-și privirea spre picior. Întunericul adânc nu-i permitea să vadă bine, deși piesele de mobilier și lucrurile sale, precum și stâlpii din lemn pe care se sprijinea acoperișul începuseră să capete formă în lumina palidă a lunii care se strecura prin crăpături. Fără să stea prea mult pe gânduri, a lovit vietatea cu mâna și a aruncat-o cât colo, apoi a dat fuga să aprindă lampa de pe masă. Din fitil s-a ridicat o flacără pe care a început să o învârtă pe deasupra podelei, între pat și masă. Și întrucât nu se zărea nicio mișcare cu excepția umbrelor lungite de lumina lămpii ale câtorva pietricele risipite pe podea, și-a lărgit cercul de căutare spre pat, sub el, în colțurile camerei, lângă ușă, de jur împrejurul valizei și al cutiei cu muniție. Apoi a luat la rând pereții și tavanul, patul din nou și bocancii, a scuturat pe rând hainele agățate în cuiele din pereți, s-a mai uitat o dată sub pat și a inspectat iar cu atenție podeaua și colțurile camerei. Din nou pereții și podeaua și, la urmă, propria-i umbră, care țopăia în jurul său, sărind de colo-colo fără încetare. S-a oprit, și odată cu el la fel făcu și dansul luminii și al umbrelor. A apropiat

lampa de coapsă, în care simțea acum un soi de arsură, și a văzut două puncte roșii mici. Se pare că vietatea fusese mai iute decât el și că-l mușcase înainte de a o alunga. A stins lampa, a așezat-o lângă cutia cu muniție și s-a întors în pat fără să reușească însă să adoarmă. Senzația de usturime de la locul mușcăturii deveni tot mai puternică până când, la ivirea zorilor, simțea că cineva îl jupoaie de viu. S-a ridicat din pat și s-a îndreptat către colțul în care își lăsase lucrurile pătate acum de lumina dimineții, care pătrundea prin găurile din tavan. A umplut cu apă vasul de tablă, a luat prosopul din cui, l-a înmuiat în apă, l-a stors și s-a șters apoi cu el pe față, pe piept, pe spate și la subraț. Și-a pus o cămașă și o pereche de pantaloni, pe care i-a tras până peste genunchi. S-a oprit preț de o secundă ca să cerceteze locul de unde fusese mușcat. Se formase o umflătură mică în jurul celor două puncte, care se înnegriseră și care zvâcneau dureros. Și-a ridicat pantalonii până sus, și-a băgat cămașa în ei și și-a strâns cureaua în jurul taliei. A spălat prosopul și l-a atârnat în cuiul din care îl luase. S-a mai uitat o dată cu atenție la pereți, tavan și podea, apoi a ieșit.

În dimineața aceea și-au terminat rondul de recunoaștere chiar înainte ca soarele să ajungă sus pe cer. Căldura devenise insuportabilă, iar ei n-au mai putut îndura să stea în mașină, care se încinsese atât de tare, încât părea că te mușcă de fiecare dată când te atingeai de ea. Era prima parte a zilei de 10 august 1949.

Soldații din tabără se adăposteau în zonele înguste de umbră din dreptul corturilor. Pe suprafețele deschise care se întindeau direct sub soare, fiecare grăunte de nisip absorbise dogoarea razelor de soare începând de dimineață, iar acum devenise de neatins. Pe el însă nu căldura, ci o puternică durere de burtă pe care o căpătase în timpul rondului l-a făcut să meargă direct la baracă imediat ce a coborât din mașină, fără să se mai oprească la cortul de comandă sau să inspecteze situația din tabără.

Apa cu care se spălase de dimineață era tot în vas. L-a scos afară și l-a vărsat pe nisip, lângă baracă. A pus apoi apă curată din canistră, și-a dat jos hainele, mai puțin chiloții, a luat prosopul din cui, l-a udat și a început să se șteargă. Mai întâi pe față, pe gât, pe piept, apoi pe spate. A spălat din nou prosopul înainte de a se spăla la subraț. Picioarele au rămas la urmă, mai puțin partea cu mușcătura, care se înroșise și se umflase și mai tare. La sfârșit, a spălat prosopul și l-a atârnat în cui. A luat apoi o cutiuță care se afla în colțul camerei, lângă celelalte lucruri ale sale și s-a dus cu ea la masă. A pus cutiuța pe masă, a deschis-o și a luat din ea dezinfectant, niște vată și o fașă. A pus puțin dezinfectant pe vată și a început să curețe cu mare atenție zona în care se afla mușcătura. Când a terminat, a legat-o cu fașa din tifon, s-a dus la pat și s-a întins. O crampă puternică i-a cuprins spatele și umerii.

Deși li se păruse util pentru cercetarea părților mai îndepărtate ale regiunii, rondul de după-amiază nu a